

ЗАКОН

О ПРЕУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА ОДРЕЂЕНИХ БАНАКА РАДИ ОЧУВАЊА СТАБИЛНОСТИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак преузимања целокупне или дела имовине и обавеза банака у којима Република Србија има директно или индиректно учешће, укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем (у даљем тексту: банка преносилац), у случају када би неспровођење преузимања представљало озбиљну претњу за стабилност финансијског система Републике Србије (у даљем тексту: преузимање).

Овим законом уређује се и однос банака преносилаца према Фонду за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд за развој), у делу који се односи на издата средства обезбеђења.

Члан 2.

Преузимање се може извршити само ако за то постоји позитивно мишљење Народне банке Србије, дато у складу са овим законом.

Члан 3.

На преузимање у складу са овим законом не примењују се Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), Закон о осигурању депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10) и Закон о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Члан 4.

Преузимање се врши уговором о преузимању целокупне или дела имовине и обавеза (у даљем тексту: уговор о преузимању) закљученим између банке преносиоца и банке која преузима целокупну или део имовине и обавеза (у даљем тексту: банка преузималац).

Преузимање целокупне или дела имовине банке за посебне намене и банке под административним управљањем врши се уговором о преузимању закљученим између Агенције за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција), као преносиоца, и банке преузимаоца.

Члан 5.

Банци преузимаоцу може се пружити бесповратна финансијска подршка за преузимање.

Пружање финансијске подршке банци преузимаоцу за преузимање врши се уговором о давању бесповратне финансијске подршке закљученим између Агенције и банке преузимаоца.

Члан 6.

Влада, на основу предлога министарства надлежног за послове финансија и позитивног мишљења Народне банке Србије, доноси акт који садржи налог банци преносиоцу, односно Агенцији за закључење уговора из чл. 4. и 5. овог закона, као и потребне елементе за закључење и извршење уговора, и то нарочито: списак имовине и обавеза које су предмет преузимања, као и извор, износ, начин и рок у којем се обезбеђује финансијска подршка банци преузимаоцу.

Позитивно мишљење Народне банке Србије из става 1. овог члана сматра се сагласношћу Народне банке Србије за преузимање у смислу Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 91/10).

Члан 7.

Преузимање се врши без пристанка акционара, депонената и других поверилаца, односно дужника банака које учествују у преузимању.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају кад је банка преузималац банка у којој Република Србија нема контролно учешће, банка преузималац закључује уговоре из чл. 4. и 5. овог закона на основу одлуке скупштине те банке у складу са чланом 8. став 2. овог закона.

Преузимање не може бити предмет побијања од стране поверилаца банака које учествују у преузимању у складу са законом којим се уређују облигациони односи и законима којима се уређује стечај.

Члан 8.

Преузимање се врши без одлука скупштина банака које учествују у преузимању у смислу закона којим се уређују банке и закона којим се уређују привредна друштва.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају када је банка преузималац банка у којој Република Србија нема контролно учешће, преузимање се врши на основу одлуке скупштине те банке о одобрењу закључења уговора из чл. 4. и 5. овог закона.

Акционари банака које учествују у преузимању на дан закључења уговора о преузимању, осим Републике Србије и других акционара - правних лица у директном или индиректном власништву Републике Србије, који то затраже од банака које учествују у преузимању у року од 15 дана од дана обавештења о закључењу уговора о преузимању, имају право да од банке чији су акционари затраже да од њих откупи њихове акције према вредности предвиђеној Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 99/11) у случају права несагласних акционара и тако дође до стицања сопствених акција банака, без сагласности Народне банке Србије.

Изузетно од става 3. овог члана, акционари банке преузимаоца у којој Република Србија нема контролно учешће, остварују своја права као несагласни акционари у складу са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 99/11).

Члан 9.

Уговори из чл. 4. и 5. овог закона закључују се у року од два дана од дана доношења акта Владе из члана 6. став 1. овог закона, а у случају из члана 8. став 2. овог закона – у року од два дана од дана доношења одлуке скупштине банке преузимаоца.

Члан 10.

На преузимање се не плаћа порез на пренос апсолутних права.

Сагласно члану 6. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07 и 93/12), преузимање се не сматра прометом добара и услуга, а банка преносилац, сагласно члану 32. став 3. поменутог закона, нема обавезу да изврши исправку одбитка претходног пореза.

Сагласно члану 21. став 1, тачка 13) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, број 26/01, „Службени лист СРЈ”, број 42/02–СУС и „Службени гласник РС”, бр. 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС), на износ стечен по основу пружања финансијске подршке за преузимање у складу са овим законом не плаћа се порез на наслеђе и поклон.

Члан 11.

Извор средстава финансијске подршке банци преузимаоцу су средства Агенције.

Република Србија ће, уколико се за то укаже потреба, Агенцији надокнадити средства из става 1. овог члана.

Члан 12.

Финансијска подршка која се обезбеђује на основу овог закона има третман дозвољене државне помоћи у циљу отклањања опасности од настанка штете у ванредним ситуацијама, у смислу закона којим се уређује контрола државне помоћи.

Члан 13.

Банка преузималац је дужна да усклади своје пословање са одредбама Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 91/10) које се односе на капитал и показатеље пословања, најкасније у року од 12 месеци од дана закључења уговора из чл. 4. и 5. овог закона.

Ако се у банци преузимаоцу у којој Република Србија има контролно учешће у периоду из става 1. овог члана погорша финансијско стање, односно наступи ризична ликвидност, Влада на предлог те банке предузима потребне мере ради превазилажења тих проблема.

Члан 14.

Банка преузималац, путем средстава јавног информисања, обавештава депоненте, као и повериоце и дужнике банке преносиоца које је преузела путем уговора о преузимању, о спроведеном преузимању, одмах након закључења уговора о преузимању.

Одмах по закључењу уговора о преузимању, банке које учествују у преузимању, осим банке преузимаоца у којој Република Србија нема контролно учешће, обавештавају своје акционаре о закључењу уговора о преузимању и њиховом праву да затраже откуп својих акција у складу са чланом 8. став 3. овог закона.

Члан 15.

Наредног дана од дана закључења уговора о преузимању, банка преносилац подноси Народној банци Србије примерак уговора о преузимању и захтев за одузимање дозволе за рад.

Наредног дана од дана закључења уговора о преузимању, Агенција подноси захтев Народној банци Србије за одузимање дозволе за рад банци за посебне намене.

По пријему захтева из ст. 1. и 2. овог члана, Народна банка Србије, на основу тог захтева, наредног дана доноси решење о одузимању дозволе за рад банци преносиоцу.

Даном доношења решења о одузимању дозволе за рад, Народна банка Србије блокира све рачуне банке преносиоца и тим решењем истовремено изриче меру забране располагања имовином те банке до уписа Агенције као администратора у регистар привредних субјеката.

У решењу о одузимању дозволе за рад банци преносиоцу Народна банка Србије именује Агенцију као администратора.

По одузимању дозволе за рад банци преносиоцу, Агенција одмах подноси предлог надлежном суду за покретање поступка стечаја те банке.

На покретање и спровођење поступка стечаја банке преносиоца примењују се одредбе Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Члан 16.

Средства обезбеђења из уговора о издавању банкарске гаранције, односно других уговора на основу којих је банка преносилац издала неко средство обезбеђења у корист Фонда за развој, прелазе на Фонд за развој.

Средства обезбеђења из става 1. овог члана служе као средство обезбеђења потраживања Фонда за развој из уговора са корисницима кредита тог фонда уместо банкарских гаранција, односно других средстава обезбеђења из става 1. овог члана, а који престају преносом у смислу овог члана.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, којом је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, као и монетарни и банкарски систем.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Банкарски систем Републике Србије уређен је Законом о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 91/10), Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), Законом о осигурању депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), Законом о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10) и Законом о заштити корисника финансијских услуга („Службени гласник РС”, број 36/11).

Важећи законодавни и институционални оквир у банкарском сектору успостављен је на принципима минималне интервенције државе у околностима које карактерише уобичајено пословање у банкарском сектору у време финансијске стабилности, не третирајући потенцијалне случајеве озбиљније претње по стабилност финансијског система.

Након наступања светске финансијске кризе, већина земаља је донела прописе којима је уредила додатне мере које држава може да предузме у циљу отклањања опасности по дестабилизацију финансијског система и очување поверења грађана и привреде у банке и финансијски систем у целини.

Република Србија је током 2009. године разматрала могућност доношења посебног закона којим би биле уведене мере које Република Србија, Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита могу предузети у циљу очувања стабилности банкарског сектора – обезбеђивања сигурности депонената, несметаног функционисања платног система и солвентности и ликвидности банака.

Предлог закона који је уређивао ова питања је ушао у скупштинску процедуру али је дошло до његовог повлачења из скупштинске процедуре, чиме је законодавни оквир Републике Србије остао ускраћен за посебне мере које држава може да предузме у јавном интересу, истовремено не дерогирајући редован правни оквир којим је уређен банкарски систем.

2009. године Влада, Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита закључиле су Споразум о сарадњи ради очувања финансијске стабилности у Републици Србији, којим су предвиђене мере у оквиру њихових редовних надлежности које свака од ових институција може да предузме у циљу ублажавања евентуалних последица по финансијску стабилност у Републици Србији. Чланом 4. овог споразума предвиђено је да Влада може предложити мере које обухватају заштиту финансијске стабилности националне економије и доношење и предлагање прописа којима се уређује финансијски сектор, као и обезбедити да мере које се предлажу Народној скупштини буду донете по хитном поступку.

Влада, Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита су од почетка светске финансијске кризе биле потпуно посвећене очувању стабилности банкарског система. У том смислу је држава извршила низ

докапитализација банака са државним власништвом показујући своју решеност да очува сигурност и поверење у ове банке и финансијски систем у целини.

До сада предузете мере показале су се само делимично ефикасним, краткорочно решавајући ургентне проблеме, али нису на системски начин довеле до стабилизације банкарског система, што се најочигледије показало на примеру Агробанке.

Министарство финансија и привреде је, уз подршку Народне банке Србије, чврсто решено да елиминише елементе нестабилности у банкарском систему и за сваки потенцијални случај нађе трајно и одрживо решење имајући у виду четири основна циља која истовремено треба постићи: пуну стабилност финансијског система, минимизирање укупног трошка за пореске обвезнике, ефикасно поступање и спровођење трајних и одрживих решења.

Министарство финансија и привреде, Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита су, анализирајући постојећи законодавни и институционални оквир и мере које стоје на располагању за постизање циљева изнетих у претходном ставу, утврдили да је постојећи законодавни и институционални оквир недовољан, те да је неопходно донети посебан закон којим би се успоставио оквир на темељу кога би државни органи могли да реагују у изузетним и хитним случајевима који озбиљно прете да наруше финансијску стабилност Републике Србије. Пример конкретног случаја чије коначно решавање није могуће у оквиру постојећег законског и институционалног оквира већ је неопходно донети посебан закон јесте проблем „Нове агробанке” пред коју би, да настави да послује самостално, предстојећа недеља и месец штедње поставили тешко пребродиве изазове, тако да ће се пренос квалитетне активе и обавеза Нове агробанке извршити на начин који не угрожава стабилност банкарског система.

Доношењем овог закона омогућава се Влади да предузме меру преношења здраве имовине банака, као и банака за посебне намене, односно банака под административним управљањем на друге банке, уз истовремен пренос обавеза ових банака. Тиме би се постигло да друге заинтересоване банке преузму здраву имовину банака које су се сусреле са тешкоћама у пословању, уз преузимање и обавеза тих банака, чиме се доприноси сигурности депонената банака које су се сусреле са тешкоћама у пословању, што је један од најважнијих елемената финансијске стабилности. Осим тога, уколико се поједина банка сусретне са тешкоћама, то би могло резултирати одузимањем дозволе за рад и следствено томе покретању стечајног поступка, што би за последицу имало доспевање свих оброчних обавеза привреде и грађана, као и губитак ваљаних банкарских гаранција и других средстава обезбеђења датих од стране ових банака, што би за крајњу последицу имало колапс привреде у целини. С друге стране, након што се изврши преузимање имовине и обавеза, банка која се сусрела са тешкоћама у пословању више неће испуњавати услове за наставак пословања, што је разлог за одузимање дозволе за рад и покретање поступка стечаја, који након преузимања неће имати описане негативне последице на стабилност финансијског система и привреде Републике Србије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. одређен је предмет уређивања закона, а то су услови, начин и поступак преузимања целокупне или дела имовине и обавеза банака у којима Република Србија има директно или индиректно учешће, укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем, у случају када би неспровођење преузимања представљало озбиљну претњу за стабилност

финансијског система Републике Србије, као и однос ових банака према Фонду за развој Републике Србије у делу који се односи на издата средства обезбеђења.

Чланом 2. предвиђено је да се преузимање имовине и обавеза поменутих банака може извршити само ако за то постоји позитивно мишљење Народне банке Србије, дато у складу са овим законом.

Чланом 3. врши се разграничавање примене овог закона у односу на постојећи законодавни оквир. Овај закон не дерогира примену важећих закона у редовном поступку. Он, међутим, уређује меру и поступак који ће се примењивати у изузетним и хитним случајевима, у којем случају државни органи поступају у складу са одредбама овог закона, док у свим осталим случајевима поступају у складу са одредбама осталих закона који уређују банкарски систем.

Чланом 4. одређено је да се преузимање врши закључењем уговора између банке преносиоца и банке која преузима имовину и обавезе, као преузимаоца, односно закључењем уговора између Агенције за осигурање депозита, у случају када се у својству банке преносиоца појављује банка за посебне намене или банка под административним управљањем, и банке која преузима имовину и обавезе, као преузимаоца. Пренос имовине и обавеза представља ефикасан начин за преузимање дела или комплетне активе и дела или комплетних обавеза банке у финансијским тешкоћама од стране друге, финансијски способне и стабилне банке. Уговором о преузимању имовине и обавеза банка преузималац купује имовину банке преносиоца и за њу плаћа преузимањем обавеза банке преносиоца.

Чланом 5. предвиђено је да банка преузималац може добити бесповратну финансијску подршку за реализацију мере преузимања. Имајући и виду да се мера преузимања имовине и обавеза предузима у изузетним и хитним случајевима који прете да угрозе стабилност финансијског система Републике Србије, те да висина обавеза банке преносиоца које је неопходно пренети банци преузимаоцу у циљу очувања стабилности финансијског система Републике Србије може прећи вредност имовине која је предмет преузимања, банци преузимаоцу може бити неопходна финансијска подршка за спровођење преузимања, како преузимање не би имало за резултат финансијске тешкоће и код ове банке, што би довело до даље дестабилизације банкарског сектора и не би испунило циљ овог закона.

Чланом 6. је одређено да Влада, на основу предлога министарства надлежног за послове финансија и позитивног мишљења Народне банке Србије, доноси акт који садржи налог банци преносиоцу, односно Агенцији, за закључење уговора из чл. 4. и 5. овог закона, као и потребне елементе за закључење и извршење уговора из чл. 4. и 5. овог закона. Овим чланом су предвиђени минимални обавезни елементи уговора које акт Владе из овог члана мора да садржи, и то: списак имовине и обавеза које су предмет преузимања, као и извор, износ, начин и рок у којем се обезбеђује финансијска подршка банци преузимаоцу. Овим чланом предвиђено је да се позитивно мишљење Народне банке Србије из овог члана сматра сагласношћу Народне банке Србије за преузимање у смислу Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 91/10).

Чланом 7. је одређено да се преузимање врши без пристанка акционара, депонената и других поверилаца, односно дужника банака које учествују у преузимању, осим у случају када је банка преузималац банка у којој Република Србија нема контролно учешће, када о закључењу уговора из чл. 4. и 5. одлучују акционари ове банке на скупштини. Овим чланом је такође одређено

да преузимање не може бити предмет побијања од стране поверилаца банака које учествују у преузимању у складу са законом којим се уређују облигациони односи и законима којима се уређује стечај. Сагласност ових лица односно право на побијање је искључено из разлога што се мера преузимања имовине и обавеза примењује у изузетним и хитним случајевима, када постоји јавни интерес за очувањем стабилности финансијског система Републике Србије, што претеже над интересима појединачних депонената, поверилаца и дужника банака које учествују у преузимању. У супротном, не би се могао испунити циљ овог закона, што би могло да доведе колапса привреде Републике Србије. Такође, мера преузимања подразумева заштиту поверилаца-депонената банке преносиоца кроз пренос њихових депозита на здраву банку, али и заштиту дужника банке преносиоца будући да би њихове обавезе у случају одузимања дозволе за рад и стечаја довеле до моменталног доспећа целокупних обавеза по одобреним кредитима.

Чланом 8. је одређено да се преузимање врши без одлука скупштина банака које учествују у преузимању у смислу закона којим се уређују банке и закона којим се уређују привредна друштва, осим у случају када је банка преузималац банка у којој Република Србија нема контролно учешће, када се преузимање врши на основу одлуке скупштине те банке о одобрењу закључења уговора из чл. 4. и 5. овог закона. Доношење одлуке скупштине банке у којој Република Србија има контролно учешће је искључено из разлога што се преузимање имовине и обавеза примењује у изузетним и хитним случајевима, када постоји јавни интерес за очувањем стабилности финансијског система Републике Србије, при чему би Република Србија, као контролни члан, у сваком случају могла да донесе одлуку на скупштини. Из тог разлога је дато право акционарима банака које учествују у преузимању, а који су акционари на дан закључења уговора о преузимању, осим Републике Србије и других акционара - правних лица у директном или индиректном власништву Републике Србије, да затраже од банака које учествују у преузимању у року од 15 дана од дана обавештења о закључењу уговора о преузимању, да банка чији су акционари откупи њихове акције према вредности предвиђеној Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 99/11) у случају права несагласних акционара. Овима је обезбеђена правна сигурност и заштита мањинских акционара, који би, у случају доношења одлуке на скупштини, имали права предвиђена Законом о привредним друштвима за несагласне акционаре, и тиме им је дат једнак правни третман који би остваривали у редовном поступку. С обзиром на то да није искључено доношење одлуке скупштине банке преузимаоца у којој Република Србија нема контролно учешће, последњим ставом овог члана је констатовано да несагласни акционари ове банке своја права остварују у складу са Законом о привредним друштвима.

Чланом 9. предвиђено је да се уговори из чл. 4. и 5. закључују у року од два дана од дана доношења акта Владе из члана 6. став 1. овог закона, а у случају из члана 8. став 2. овог закона – у року од два дана од дана доношења одлуке скупштине банке преузимаоца, а све из разлога хитности и ефикасности у реализацији преузимања.

Чланом 10. је одређено да се на преузимање не плаћа порез на пренос апсолутних права, као и да се преузимање не сматра прометом добара и услуга сагласно закону о порезу на додату вредност, те да је давање финансијске подршке ослобођено пореза на наслеђе и поклон, сагласно закону о порезима на имовину.

Чланом 11. је одређено да су извор средстава финансијске подршке средства Агенције за осигурање депозита, при чему ће Република Србија,

уколико се за то укаже потреба, Агенцији за осигурање депозита надокнадити дата средства.

Чланом 12. је одређено да финансијска подршка која се обезбеђује на основу овог закона има третман дозвољене државне помоћи у циљу отклањања опасности од настанка штете у ванредним ситуацијама у смислу закона који уређује контролу државне помоћи.

Чланом 13. је одређен рок у коме је банка преносилац обавезна да усклади своје пословање са прописима који уређују банкарски систем, у делу који се односе на капитал и показатеље пословања. Имајући у виду да преузимање имовине и обавезе подразумева преузимање великог броја клијената банке преносиоца, као и то да износ обавеза које се преузимају може бити већи од вредности имовине неопходно је банци преузимаоцу дати рок за финализацију преузимања и усклађивање свог пословања са прописима који уређују банкарски систем у делу који се односе на капитал и показатеље пословања. Овим чланом је такође уређено да ће Влада, уколико се у банци преузимаоцу у којој Република Србија има контролно учешће у периоду из става 1. овог члана погорша финансијско стање, односно наступи ризична ликвидност, на предлог те банке предузети потребне мере ради превазилажења тих проблема.

Чланом 14. је предвиђено да банка преузималац одмах након закључења уговора о преузимању, путем средстава јавног информисања обавести о спроведеном преузимању депоненте, као и повериоце и дужнике банке преносиоца које је преузела путем уговора о преузимању, о спроведеном преузимању, одмах након закључења уговора о преузимању, чиме се обезбеђује сигурност и заштита корисника финансијских услуга. Такође је предвиђено да банке које учествују у преузимању, осим банке преузимаоца у којој Република Србија нема контролно учешће, одмах по закључењу уговора о преузимању обавештавају своје акционаре о закључењу уговора о преузимању и њиховом праву да затраже откуп својих акција у складу са чланом 8. став 3. овог закона.

Чланом 15. је уређен поступак који се предузима према банци преносиоцу након извршеног преузимања, и то одузимање дозволе за рад на основу захтева банке преносиоца односно захтева Агенције за осигурање депозита у случају банке за посебне намене, блокирање свих рачуна банке преносиоца, именовање Агенције за осигурање депозита као администратора и подношење предлога надлежном суду за покретање поступка стечаја, који ће бити спроведен у складу са одредбама Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Чланом 16. уређен је пренос средстава обезбеђења из уговора о издавању банкарске гаранције, односно других уговора на основу којих је банка преносилац издала неко средство обезбеђења у корист Фонда за развој, на Фонд за развој. Средства обезбеђења из овог члана служе као средство обезбеђења потраживања Фонда за развој из уговора са корисницима кредита тог фонда уместо банкарских гаранције, односно других средстава обезбеђења из овог члана, а која престају преносом у смислу овог члана.

Чланом 17. је одређено да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, из разлога хитности.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

- Одређење проблема које Предлог закона треба да реши

Предлог закона треба да створи правни оквир за елиминисање елемената нестабилности у банкарском систему и за проналажење трајног и одрживог решења имајући у виду четири основна циља која истовремено треба постићи: пуну стабилност финансијског система, минимизирање укупног трошка за пореске обвезнике, ефикасно поступање и спровођење трајних и одрживих решења.

- Циљеви који се постижу његовим доношењем

Доношењем овог закона, поред циљева наведених у претходној алинеји, остварује се и стабилност финансијског система, сигурност депонената у погледу положених депозита, као и очување привредног амбијента Републике Србије.

- Које су друге могућности за решавање проблема

Министарство финансија и привреде, Народна банка Србије и Агенција за осигурање депозита су, анализирајући постојећи законодавни и институционални оквир и мере које стоје на располагању за постизање изнетих циљева, утврдили да постојећи законодавни и институционални оквир не пружа друге могућности за решавање проблема којим би били постигнути сви изнети циљеви.

- Зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема

С обзиром да се на други начин не могу постићи сви изнети циљеви решавања елемената нестабилности банкарског система, њихово решавање доношењем овог закона је најбољи начин.

- На кога ће и како највероватније утицати решења у закону

Овај закон ће преваходно утицати на банке са тешкоћама у пословању у којима Република Србија има директно или индиректно учешће, као и на банке за посебне намене и банке под административним управљањем. Осим на банке, овај закон ће такође утицати и на грађане и привреду Републике Србије на начин да ће пружити сигурност депонентима, али и преупредити негативне ефекте који би могли наступити у случају одузимања дозволе за рад банкама са тешкоћама у пословању на њихове клијенте.

- Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима

Примена закона неће изазвати трошкове грађанима и привреди.

- Да ли доношење закона стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Доношење закона неће имати директан утицај на појаву нових привредних субјеката, нити на тржишну конкуренцију. Наиме, банкарски сектор Републике Србије је у значајној мери фрагментиран, имајући у виду велики број банака са малим учешћима у најзначајнијим категоријама пословања, потпу активе, кредита, депозита и прихода. Према извештају Народне банке Србије за четврто тромесечје 2011. године ХХИ индекс концентрације ни за једну наведену категорију није изнад нивоа од 1000, који би означио постојење тек умереног нивоа концентрације.

- Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о Предлогу закона

У израду овог закона биле су укључене све релевантне институције и чију надлежност спада обезбеђивање функционисање финансијског тржишта, и то: Министарство финансија и привреде, Народна банка Србије, Агенција за осигурање депозита, Нова Агробанка, Поштанска штедионица.

V. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

По процени Агенције за осигурање депозита износ средстава финансијске подршке потребних за спровођење овог закона износи 250 милиона евра.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 20/12–пречишћен текст). Разлози за доношење закона по хитном поступку се огледају у потреби да се спречи немогућност банака да услед тешкоћа у пословању одговоре захтевима свих депонената у недељи штедње.

VII. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ПРОПИС СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. Нарочито оправдани разлози за раније ступање на снагу овог закона, у смислу члана 196. став 4. Устава Републике Србије, састоје се у потреби да се обезбеди несметано функционисање државних органа и организација, као и несметано функционисање привреде и банкарског система Републике Србије. У супротном, претила би значајна и непосредна опасност по стабилност финансијског система Републике Србије и потенцијална претећа опасност која би се огледала у могућем колапсу привреде Републике Србије.